

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Rusų kalbos leksikologija ir leksikografija	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: doc. dr. Anastasija Belovodskaja	Filologijos fakultetas Baltijos kalbų ir kultūrų institutas Slavistikos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji (BA)	1/1	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Paskaitos, seminarai ir pratybos	2 semestras	Rusų

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Rusų kalbos mokėjimas C1 lygiu	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	64	66

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos

Ugdyti aukštą filologo kompetenciją, mokėjimą suprasti šiuolaikinės leksikologijos ir leksikografijos specifiką, formuoti gebėjimą analizuoti kalbos reiškinius, ugdyti studentų analitinį ir kritinį mąstymą.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
<p>Dalyką išklausę studentai:</p> <p>žinos, supras ir gebės tinkamai vartoti bei aiškinti pagrindines leksikologijos bei leksikografijos sąvokas ir terminus;</p> <p>įgis žinių apie leksikologiją bei retoriką ir šių disciplinų metodus;</p> <p>įgis žinių apie rusų kalbos leksikos sistemą;</p> <p>įgis žinių apie rusų leksikologiją ir įvairių tipų rusų kalbos žodynus</p> <p>gebės aprašyti, analizuoti ir aiškinti rusų kalbos reiškinius leksikologijos bei leksinės semantikos požiūriais;</p> <p>gebės pasinaudoti leksikologijos žiniomis mokydamiesi iškalbos;</p> <p>gebės tinkamai vartoti terminologiją, apibrėžti žodynų sudarymo problemas, žodynų tipologiją</p> <p>gebės analizuoti ir naudoti informaciją, pateiktą žodynuose;</p> <p>savarankiškai spręsti konkrečias profesinės veiklos užduotis leksikografijos srityje, vertinti šiuolaikinius žodynus, jų privalumus ir trūkumus, pasirinkti tinkamą žodyną ir vertinti žodyną kaip lingvistinės informacijos šaltinį</p>	<p>Probleminės, aiškinamosios, įtraukiančios paskaitos, pratybos, seminarai, grupės diskusijos, savarankiškas užduočių atlikimas.</p>	<p>Egzaminuojama, taikant kaupiamąjį vertinimą.</p> <p>Pristatymas (leksikografija)</p> <p>Egzaminas raštu (leksikologija ir leksikografija)</p>

Temos	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiškų studijų laikas ir užduotys
-------	----------------------------	---

	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
Leksikologija kaip lingvistikos šaka. Leksikologijos objektas. Žodžio apibrėžimas. Žodis ir leksema.	2	2					4	4	Išsiaiškinti sistemos sampratą taikant ją leksikai; išsiaiškinti, kas yra sisteminiai žodžiūryšiai; išanalizuoti pateikiamus žodžio apibrėžimus
Funkciniai žodžių tipai: nominatyvinė, deiktinė, tarnybinė (jungiamoji), modalinė, emotyvinė leksika. Charakterologinė funkcija: pragmatikonas ir konotacija.	2			2			4	4	Praktinių užduočių atlikimas. Mokslinės ir mokomosios literatūros skaitymas
Leksikinė reikšmė ir jos skirtumai nuo gramatinės reikšmės. Leksikinės reikšmės struktūra. Komponentinės analizės metodai.	2			4			6	6	Praktinių užduočių atlikimas. Mokslinės ir mokomosios literatūros skaitymas
Perkeltinė žodžio reikšmė. Kalbinė metafora, metonimija, sinekdocha.	2			2			4	4	Atlikti pratimus su perkeltinės reikšmės žodžiais; rasti metaforą, metonimiją, sinekdochą ir paaiškinti koku pagrindu perkelta reikšmė, atlikti pratimus, kuriuose pateiktos automatizuotos ir individualios metaforos; išsiaiškinti, kuo jos skiriasi
Homonimai. Polisemijos ir homonimijos skirtis.	2			2			4	4	Atlikti pratimus, kurių tikslas – atskirti homonimą nuo daugiareikšmio žodžio; išsiaiškinti skirties kriterijus; rasti žodyne homonimų ir daugiareikšmių žodžių pavyzdžių
Paradigminiai žodžių ryšiai: sinonimai, antonimai, konversyvai, paronimai.	2			2			4	4	Naudojantis žodynais, rasti sinonimų pateiktiems žodžiams; sudaryti sinonimų eilę; išsiaiškinti sinonimų tipus; rasti tekste antonimus ir nustatyti jų tipą; naudojantis antonimų žodynu, rasti antonimus teminiu aspektu; parašyti tekstą naudojant konversyvus; Apibūdinti pateiktų paronimų reikšmių skirtumus
Skolinių apibrėžimas. Senosios slavų (bažnytinės slavų) kalbos žodžiai. Jų požymiai. Slavų ir kitų kalbų skoliniai.	2			2			4	2	Praktinių užduočių atlikimas. Mokslinės ir mokomosios literatūros skaitymas
Aktyvaus ir pasyvaus vartojimo leksika. Archaizmai ir istorizmai. Neologizmai ir jų tipai.	2			2			4	2	Praktinių užduočių atlikimas. Mokslinės ir mokomosios literatūros skaitymas
Stilistinis rusų kalbos leksikos aspektas. Leksikos vartojimo sferos: bendrojo ir riboto vartojimo leksika; specialioji leksika; dialektai; žargonai ir kt.	2			2			4	4	Praktinių užduočių atlikimas. Mokslinės ir mokomosios literatūros skaitymas
Sintagmatika: laisvieji ir stabilieji žodžių junginiai. Frazeologinių junginių apibrėžimas. Frazeologinių vienetų tipai.	2			4			6	6	Praktinių užduočių atlikimas. Mokslinės ir mokomosios literatūros skaitymas
Lingvakultūrinis rusų leksikos ir frazeologijos aspektas.	2		2				4	4	Praktinių užduočių atlikimas. Mokslinės ir mokomosios literatūros skaitymas
Leksikografija kaip lingvistikos šaka. Leksikografijos istorija. Rusų leksikografijos raida.	2		2				4	4	Praktinių užduočių atlikimas. Mokslinės ir mokomosios literatūros skaitymas
Žodyno mikro- ir makrostruktūra. Žodynų tipologija. Enciklopediniai ir lingvistiniai žodynai, jų tipai.	2		2				4	4	Praktinių užduočių atlikimas. Mokslinės ir mokomosios literatūros skaitymas
Kompiuterinė leksikografija. Kompiuteriniai žodynai. Netradiciniai žodynai.	2		2				4	4	Praktinių užduočių atlikimas. Mokslinės ir mokomosios literatūros skaitymas
Pasiruošimas ir žodyno pristatymas			4				4	5	

Pasiruošimas egzaminui ir jo laikymas								5	
Iš viso:	28	14	22				64	66	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas			
Kontrolinis darbas (leksikologija)	20	Semestro metu	10 klausimų/užduočių įvairių tipų; max. 0.2 balo už teisingą/pilną atsakymą
Namų darbai raštu (leksikologija ir leksikografija)	20	Semestro metu	Pažymių vidurkis. Neatliktas darbas vertinamas 0 balų ir įtraukiamas į vidurkio skaičiavimą
Atsiskaitymai žodžiu (leksikologija ir leksikografija)	20	Semestro metu	Pažymių vidurkis. Neatliktas darbas vertinamas 0 balų ir įtraukiamas į vidurkio skaičiavimą
Egzaminas	40	Sesijos metu	10 balų – 95-100 proc. gerai atliktų užduočių, mažesni balai kinta kas 10 proc.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
КРЫСИН, Л.	2007	Современный русский язык: Лексическая семантика. Лексикология. Фразеология. Лексикография.		Москва
БАБЕНКО, Л. Г.	2008	Лексикология русского языка		Екатеринбург
РУБЛЕВА О. Л.	2004	Лексикология современного русского языка		Владивосток: издательство Дальневосточного университета
Сост. ИВАШКО, Л. А. и др.	2002	Современный русский язык: лексикология, фразеология, лексикография. Хрестоматия и учебные задания.		Санкт-Петербург. Режим доступа: http://www.alleng.ru/d/rusl/rusl72.htm
Бобунова, М.А.	2009	Русская лексикография XXI века: уч. пособие		М: Flinta
Papildoma literatūra				
Шмелев Д. Н.	2003	Современный русский язык: Лексика		М: УРСС
Введенская, Л.А.	2007.	Русская лексикография: уч. пособие для вузов		М: MART
Дубичинский В.В.	2008	Лексикография русского языка: учеб. пособие		М: Высшая школа
Atnaujinta 2024 10 10				

